

PRYS DER INSERTIE.

15 centiem den drukregel. 40 centiem den reklamen. Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtyrty geworden.

Wekelyks verschynende Woensdag en Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, HUN. DE GOCQ-CRETEEN, te St-Truiden.

HET REGT

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

ABONNEMENT PRYS:

Voor de Stad 8 fr. per jaer. 3 fr. per 6 maanden. 1-75 fr. per trimester. Voor Buiten 6 fr. per jaer. 3-50 per 6 maanden. 2 fr. per trimester.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

ENCYCLIEK VAN DEN PAUS PIUS IX.

Door de Goddelijke Voorzienigheid. Paus Pius IX, aen de kardinalen, aertsbisschoppen en bisschoppen van Italie.

Geliefde zonen en eerbiedwaardige broeders, zaligheid en apostelyken zegen.

Elkeen van u, geliefde zonen en eerbiedwaardige broeders, kan zich gemakkelijk inbeelden van welke droefheid wy zyn aengedaen ter oorzaak van den woesten en heiligschennenden oorlog in deze allermosterlykste tyden gevoerd tegen de katholyke Kerk, in byna alle de landen der wereld, en wel voornamelyk door dengene die, in het ongelukkig Italie, onder onze ooggen zelve, reeds sedert verscheide jaren door het piemonteesch gouvernement is verklaerd geweest en die alle dagen hardnekkiger wordt.

Nogtans, te midden onzer zware droefheden, gevoelen wy eene diepe vreugde en vertroosting wanneer wy de ooggen werpen op u. Immers, hoewel gy op eene beweenswaardige wyze gekwollen wordt door alle slach van onregtveerdigheden en geweld, ontrukt aan uwe kudde, gezonden in ballingschap, en zelfs in de gevangenis geworpen, hebt gy nogtans, gewapend met de sterkte van hier boven, nooit opgehouden, 't zy door uwe stem, 't zy door uwe schriften, de zaak, de regten, de leerling des Heeren, zyner Kerk en des Heiligen Stoels te verdedigen, tevens dat gy vol bezorgdheid in het heil uwer kudde voorziet. Ook verheugen wy ons uit ganser herte met u, die gelukkig zyt deze beleedigen te ondergaan voor den naam van Jesus, om u weerdiglyk te loven zullen wy de woorden gebruiken van onzen allerheiligsten voorzaat Leo: « Hoe wel ik uit gansch myn hert deel name aen de droefheden en kwellingen die gy voor de verdediging van het katholyk geloof hebt uitgestaan, en dat, hetgeen gy geleden hebt... ik het niet anders aenschouw alsof ik zelve het te lyden had, gevoel ik niet te min dat wy meer redens hebben om ons te verheugen dan om te zuchten wanneer wy zien dat, door Onzen Heer Jesus-Christus versterkt, gy onoverwinbaar zyt gebleven in de evangelische en apostelyke leerling.... En terwyl de vyanden van het christen geloof u van uwe stoelen verdreven, hebt gy liever de droefheden der ballingschap te lyden gehad dan u het minst der wereld te bezoedden door de aenraking hinner besmetting. »

En gave de hemel dat wy u ook het einde zulker groote rampen mogten aenkondigen!

Maer de bedorvenheid der zeden welke men nooit genoeg zou kunnen beweenen en die zich overal onophoudelyk voortzet by middel van goddelooze, eerlooze en onzedelyke schreut, by middel van tooneel-vertooningen en huizen van zonde, die in byna alle plaetsen te vinden zyn; de gedrochtelykste en schroomlykste dwaling overal voorgeplant; de steeds toenemende en schrikkellyke overstroming van al de ondengden en boosheden; de onbekommering en verachting voor het geestelyk gezag, voor de heilige zaken en voor de wetten; de onregtveerdige en gewelddadige plundering der kerkelyke goederen, de wreedaerdige vervolging tegen de bedienaers des altaers, tegen de leerlingen der godsdienstige gezinnen, en de maegden aen God toegewyd; de opregte satanische haet tegen Christus, zyne Kerk, zyne leerling, en tegen dezen apostelyken Stoel; eindelyk al die andere schier ontelbare buitensporigheden door de hardnekkige vyanden der katholyke religie begaen, en over dewelke wy alle dagen gedwongen zyn te weenen, schynen het zoo zeer gewenschte oogenblik te verlengen en uit te stellen op hetwelk het ons zal gegeven zyn den vollen zegenprael te zien van onze allerheiligste religie, van de waarheid en van de regtveerdigheid.

Deze zegenprael nogtans zal niet kunnen missen, hoewel het ons niet gegeven is den tyd te kennen welke daertoe is vastgesteld door Onzen Almogenden Heer, die alles met zyne wonderbare Voorzienigheid regelt en bestiert en tot ons voordeel keert. Alhoewel de hemelsche Vader toelaet dat zyne strydende Kerk, in deze ellendige en doodelyke pelgrimage, geteisterd wordt door verschillige rampen en kwellingen, nogtans, daer zy gesticht is door Onzen Heer Jesus-Christus op eene onbeweegbare rots, kan zy niet alleenlyk door eenige magt, door eenig geweld nooit omvergeworpen of verstoord worden, maer nog, « ver van te verminderen, groeit zy aen door het feit zelve dier vervolgingen, en het veld des Heeren bedekt zich steeds met eenen overvloedigen oogst, terwyl de granen, die er een voor een op vallen, vernieuwlyk herop schieten. »

Daer is, geliefde zonen en eerbiedwaardige broeders, hetgeen wy zien gebeuren in deze beweenslyke tyden door de weldaad des

Heeren. Want, hoewel de onbevleete bruid des Heeren op dees uer grootelyk bedrukt is door de schuld der goddeloozen, zegepraelt zy over hare vyanden en schittert op eene wonderbare wyze door het geloof, de liefde, den eerbied jegens ons en jegens den Stoel van den H. Petrus, en door de wonderbare volstandigheid om de katholyke eenheid te verdedigen, die op eene byzondere wyze uitschynyt by u en by de andere eerbiedwaardige broeders, de bisschoppen der gansche katholyke wereld, door het zoo menigvuldig getal der vrome werken van religie en christene liefde, die, God dank, alle dagen zich meer vernieuwlyk in de katholyke wereld; door het allerheiligste licht des geloofs dat elken dag zoo veel gewesten verlicht; door de liefde en den uitstekenden iever der katholyken jegens de Kerk zelve, jegens ons en jegens dezen Heiligen Stoel, en eindelyk door de verhevene en onsterfelyke glorie der martelaers.

Gy weet immers dat, byzonderlyk in den Tonkin en in Cochinchina, de bisschoppen, priesters, wereldlyken en zelfs de zwakke vrouwen, de jongelingen en dochters, de voorbeelden der oude martelaers navolgende, met eenen onoverwinnelyken geest en eene heldhaftige deugd de wredeste tormenten uitstaen, vol geluk van hun leven voor Christus te mogen ten beste geven.

Alle deze dingen moeten voor ons, gelyk voor u, van grooten troost wezen te midden der zware droefheden die u kwellen.

Maer dewyl de bedieningen van ons apostelyk ministerie volstrekt vereischen dat wy met alle mogelyke bezorgdheid en poogingen de zaak der kerk verdedigen, welke ons door Onzen Heer Jesus-Christus zelve is toevertrouwd geweest, en dat wy doemen alle degenen die niet vreezen de Kerk zelve en hare geheiligde regten, hare bedienaers en den apostelyken Stoel te bestryden en onder de voeten te trappen, bevestigen wy, verklaren wy en veroordeelen wy op nieuw door dezen brief alle en iedere dier dingen welke wy, in menige konsistoriële aanspraken en in andere brieven, reeds verpligt zyn geweest tot groote spyt onzer ziel, te betreuren, aen te melden en te veroordeelen.

En hier, geliefde zonen en eerbiedwaardige broeders, moeten wy op nieuw herinneren en blameren de hoogst beweenslyke dwaling waerin ongelukkiglyk zich eenige christenen bevinden die het geloof aennemen dat de per-

soonen welke in dwaling en buiten het waer geloof en de katholyke eenheid leven, tot het eeuwig leven kunnen geraken. Dat is regelregt strydig tegen de katholyke leerling. Wy weten en gy weet dat degenen die, zonder hunne wete of schuld, dezen allerheiligsten godsdienst niet kennen, en die, zorgvuldig de natuerlyke wet en hare geboden onderhouden, welke God in het hert van alle menschen heeft gedrukt, en beschikt zyn aen God te gehoorzamen, een heerlyk en gerechtig leven leiden, met behulp des lichts en der goddelijke gratie het eeuwig leven kunnen bekomen, want God, die volmaektelijk de gemoederen, de zielen, de gedachten en de gewoonten van alle menschen ziet, doorgrondt en kent, kan in zyne opperste goedheid en goedertierenheid niet toelaten dat degene die door eigene schuld niet pligtig is, met de eeuwige tormenten zoude gestraft worden. Maer dit geloofstuk is ook zeer goed gekend dat niemand buiten de katholyke kerk kan zalig worden, en dat zy de eeuwige zaligheid niet kunnen bekomen degenen die, wetens en willens, zich wederspanning toonen aen het gezag en de leerling der Kerk, alsook degenen die afscheiden zyn van de eenheid der Kerk van den Paus van Roomen, opvolger van Petrus, aen wien « door den Zaligmaker de hoede des wyngaerds is toevertrouwd geweest. »

(Wordt voortgezet)

HET LIBERALISMUS.

Onder de tegenstanders van het Catholicismus zyn er voor zeker die de staetkundige vryheden ernstig opnemen. Zy kunnen wel duden dat een ander onder godsdienstig oogpunt niet denke gelyk zy, en sluiten zelfs hunne ooggen niet voor den weldadigen invloed van den Godsdienst. En inderdaed: tyd, geld, rust, vermaken en genuchten, soms gezondheid en leven opofferen om uit liefde tot God en de menschen het geloof en de zedeleer aen de barbaren, aen de verdwaelden te verkondigen, het goede onderwys, ware wetenschappen en kunst te verspreiden, weldadiglyk al de kwalen te heelen of te verzachten, al de eigenschappen van den mensch voor het Ware, het Goede, het schoone te ontwikkelen, en aen God te wyden: ziedaer een schouwspel gemaakt om allen verstandigen burger, van welke denkwyze ook, te treffen.

Mannen van overtuiging en hart willen met

MONONKEL KWINTEN.

TWEDE BOEK. — X HOOFDSTUK.

In welker voege Mononkel den gouverneur ontvangt.

Het oud Maastrichter bier, het gewoel en geraas van het zakloopen, het ongewoon genoegen van een huppelend muzyk, hadden Mononkel een stuk ingejaagd en den dikken kop zoo gloeiend gemaakt als een brandende kluit. Welkom hier! welkom hier! stak hy de hand uit en schoot hy den gouverneur toe. Na eene diepe neiging nam hy den hoed onder den arm, ging hy pylregt voor den gouverneur staen met zynen dikken buik een uer vooruit, als een bekwaem kwartiermeester van kermis, kelder en keuken, en begon hy met heldere en daverende stem: Hooggeachte, weledele en doorluchtige heer gouverneur, ons diep verlangen was van te ontvangen in ons gezelschap uw heerschapp. Rombroek is vandaag meer dan tien voet hooger verheven in waarde op het aenschyn der aerde, sedert dat het uw heerschapp in ons gezelschap als gast hier mag groeten en ontmoeten, eenparig, gelykvormig, met een hart, met eene ziel en met eenen mond, te weten den mond van Karel Kwinten, zynen dertigjarigen burgemeester. Hier trok Mononkel zynen neusdoek uit om zich het zweet af te vagen dat met dikke druppelen op zyn vurig voorhoofd stond. De knoop der gezindheid is nu daer. De schoolmeester lag met het hoofd op den schouder van Mononkel, en hield zoo een oog op het papier om te zien of de burgemeester ook niets oversloeg van de kunstrede, en een ander op den gouverneur om op te merken van welke gezindheid deze mogt wezen. Mononkel gaet voort: Hooggeachte, weledele en doorluch-

tige heer gouverneur, aengezien Uwe Doorluchtigheid uit een koningryk komt, ryk in verhevene gedachten, denkwyze en gezindheid, en niet blind zyt hoe de zaken van politiek geraken in schik, zoo deelen wy geheel en gansch en van harte mede in de liberale gezindheid van het gevorderd België, sedert 1830 zoo vol glorie. Ja die liberalen zullen het wel doorhalen en binnen kort pralen zonder palen in kamer en senaat, in-huisgezin en op straat.... De gouverneur en de kazakschietters die rond hem stonden, konden zich byna niet meer inhouden van lagchen, en beten zich op de lippen dat het bloed er uitkwam. Mononkel gaet voort: En daarom ook moeten af hunne tegenstrevers de zoogezegde catholyken, wyken en voor hen het vaandel stryken; want die papen, de zoogezegde pastoors.... Hier vergat Mononkel te lezen, schoot hy in zynen haek en viel hy uit: Ja, die pastoors die anders, poddorie! niet in zin hebben dan het tydelyk gezag, hunnen burgemeester met den neus te leiden, zouden wel verlangen op den ouden voet voort te gaan; maer het zal hem niet meer lukken. Het is nu onze beurt en wy gaen triomfeeren! en wy gaen triomfeeren! en wy gaen triomfeeren! schreeuwde Mononkel dat het door de lucht scheurde. Eene vlieg kwam toevallig den gouverneur onder den neus zitten en genoodzaakte hem eene lip te trekken. De schoolmeester nam zulks anders op en flauisterde Mononkel in het oor: gy moet nummer twee pakken; de gouverneur is catholyk. Hierop roft de schoolmeester hem de eerste redevoering uit de hand en steekt hy hem er de tweede in. Mononkel herbegint. De gasten bezien elkan-

mede heb gesproken.... dat is, poddorie, gelogen! draeit zich Mononkel tot den schoolmeester om. — Lees maer door, sprak deze, 't is immers alles officiële praet. — Daer ik dezen morgen nog mede heb gesproken, kan de vreugde niet bedwingen van uwe catholyke doorluchtigheid en godvruchtigheid in Rombroek na verlangen hartelyk te ontvangen, en door de goddelijke voorzienigheid volgens een innig beleid aies op zynen tyd weet te beschikken en te mikken; zoo zal de tyd ook wel eens komen dat de dagen zullen dagen waer de liberalen zullen dalen en verdwynen om niet meer te verschynen; en daerom bidden wy den Heer keer op keer, doch zonder personen te noemen, dat hy moet vermaledyden en verdoemen al diegenen welke tegen de catholyke gezindheid leugens, artikels, smaed en raed verspreidt. En daarom roepen wy zoo fier en zoo bly van deur tot deur: Leve de gouverneur!

En hierop gingen al de mutsen de lucht in en riepen zyt: Leve de gouverneur! De harmony speelde ondertusschen de *Brabanconne* en de gouverneur ving dan zyn antwoord aen: Hooggeachte, vernuete en dertigjarige burgemeester van Rombroek, de aanspraak welke gy my met zoo veel bart en gepastheid hebt voorgedragen.... Mononkel stond daer te hygen en zich met den rooden neusdoek het zweet van het aenschyn af te droogen: de aanspraak had immers moeite gekost. De schoolmeester nam een snijfe en was tevrede. De gouverneur ging voort: bewyst welk eene buitengewoone administratie de gemeente van Rombroek bestuert, ik beken het u als gedwongen door de waarheid, zelden heb ik in myn bestuur een zoo bekwaamen burgemeester tegemoet gekomen. Mononkel zou den gouverneur van blydschap om den

hals gelogen hebben en dacht: nu zullen zy my in Rombroek wel eerbiedigen; de pastoor kruipt er van den grond in als hy dat hoort. De stoet zat zich in beweging en Mononkel aen den arm van den gouverneur trad moedig voort. Deze wien het verdroot nog langer ernstiger te blyven trek eenen anderen register en zei tegen Mononkel: wat ben ik bly deze uitspanning te genieten! altyd administratie dat gaat toch ook niet. Zyn hier nog al fraeije meisjes in het dorp? gy houdt spel heb ik gehoord. — Ja wel, heer gouverneur, wy gaen ons deze dagen eens lustig vermaken. — Ja wel, heer burgemeester. Hoe maekt het madame uwe gade? — Ik ben niet getrouwd. — Zoo een knappe en deftig manspersoon! mynheer Kwinten, gy schertst gewis? hoeveel kinders hebt gy al? zekere een half dozyn jonge, knappe, flinksche heeren, gelyk papa? — Indien ik nu nog niet getrouwd ware, vroeg Mononkel, zou het nog tyd zyn? ben ik er niet te oud voor? — Gy te oud! begon de gouverneur, wel gy zyt in den fleur van uw leven. — Hoeveel zoudt gy my wel geven, heer gouverneur? — Hoeveel? wel zoo omtrent de dertigjarige jaer. — De barbier heeft toch een goed oog, zei Mononkel; wel heer gouverneur, ik ben vanziet te trouwen. — Met eene dame uit Rombroek? — Ja met ons Jenneke. — Hoe oud is die dame, heer burgemeester? — Zoo omtrent de een-en-twintigjarige. — Dat is juist uwe zaak, heer burgemeester, gy dertig, zy een-en-twintig; de vrouw mag wat jonger zyn, en dan het verschil is toch hier niet te tellen. Mononkel was in den hemel. — Mag ik weten hoe zy heet? vroeg de gouverneur. — Wel Jenneke, heer gouverneur; maer het is iets buitengewoons, iets dat niet bestaat: zy kan fransch geuk ten advokaet en heeft verstand, en

eigene middelen, en door de enkele wapens der
vryheid, verwezentlyken hetgene zy het Ware,
het Goede, het Schoone gelooven te zyn. Zy
verklaren allen plegtig aen onze grondwettige
instellingen gehecht te zyn. Een echt vryzinnig
mensch, al deelt hy in hunne gedachten niet,
zal nogtans hunnen yver, hunne eerlykheid
erkennen en met hen slechts in opoffering en
liefde wedyveren. Een Catholyk-gelovige, hy
moge zich liberael heten, zal nog min zyne
weldoende broeders verloochenen.

Wat zien wy nogtans? Meest al de schyn-
liberale dagbladen vallen met woede tegen het
catholyk kongres uit. Dat is geen pennestryd
meer maer eene razerny, welke aen het land
de vreezelykste gebeurtenissen zou voorberei-
den, indien zy door velen gedeeld wierd.
Is het niet betreuenswaardig dat eene party
onder welke vele treffelyke lieden zich rekenen,
door dergelyke tolken onterd worde? Laeg
uit te schelden en eenen brandenden haet te-
gen de kerk, tegen de Catholyke gezindheid op
te wekken, dat maekt de broodwinning uit
van eenigen, een middel voor anderen om aen
het gezag te komen. De treffelyke lieden zou-
den met die zedeloosheid moeten afbreken.

HET KONGRES VAN MECHELEN.

Belgie is nog gansch bewogen door de groot-
te gebeurtenis die de aandacht van Europa op
Mechelen over eenige dagen gevestigd hield.
In de dagbladen, in de byeenkomsten, in de
huisgezinnen, in de publieke vergaderingen,
overal men is met niets anders bezig. De be-
raedslagingen van het Kongres, de wyze re-
devoeringen die er in uitgesproken werden,
weergalmen thans niet alleen in ons vader-
land, maer ten vreemde, ja, zoo wy het aen-
stonds zegden, geheel Europa door.

Ook weten onze tegenstrevers niet wat doen
om hunne gramschap te verbergen; zy weten
dat, moesten zulke vergaderingen dikwerf
plaats hebben, zy veel van hun gezag zouden
verliezen, gezag dat zy slechts verschuldigd
zyn, aen de leugens met welke zy het volk
bedriegen, aen de moedeloosheid of werkloos-
heid van vele katholieken, en aen de lasterin-
gen den Godsdienst toegeworpen. Zy weten
dat, was het volk onderwezen, kende het de
helsche plannen der vrymetselary, en van het
nen de vrymetselary verslaafd liberalismus,
daoverheersching van de logien, en tevens
van het valsch liberalismus, zou aenstonds
einde nemen. Wie weet immers niet dat ten
minste de drie vierden der bevolking geheel
en gansch tegenstrydig is aen de plannen der
vrymetselary! Indien de kiezers zoo gemak-
kelyk hunne stemmen geven aen mannen die
zy aanbiedt, het is, het kan slechts zyn, omdat
de burgery bedrogen is.

Welnu, in het Kongres van Mechelen, de
katholieken (en er waren er van schier al de
landen van Europa) hebben luidop verklaerd
van den eenen kant, wat wy willen, wat de
vrede en het geluk van Europa vereischen, de
gevaren die het valsch liberalismus verzamelt,
niet alleen op Belgie, maer op al de landen
van Europa, de algemeene revolutie die het
bereidt; en van den anderen kant, de midde-
len die moeten gebruikt worden, om het doel-
wit der katholieken te bereiken, doelwit dat
bekend is; te weten, het regt voor allen, geene
voorregten voor niemand, de vryheid van
Godsdienst, van Onderwys en Liefdadigheid,
de vryheid voor allen.

is schoon, lief, bevallig, uitgelezen! Ondertusschen
waren zy aen de woning van Mononkel gekomen.
De snaken en de gouverneur waren bly; want
hunne tanden waren zoo scherp als ijsen, en ver-
maek met ledig magen is maer mzyk op den
trechter. Zie, zei den gouverneur, gy moet met
ons geene complementen maken: wy nemen nu
zoo maer een stuk uit de vuist en dan de herber-
gen rond. Ik ben regt gekomen om my te verma-
ken. Eene magtige hesp werd opgebragt onder
een gesneden netje van roozenpapier. Is dat uwe
zuster? stond de gouverneur op en groette hy de
goede Threes. — Ja, zei Mononkel, het is haer
zoon dien ik te Brussel ben bezoeken geweest.
Hierop wierp Mononkel op den tellor van den
gouverneur lappen hartelyke hesp: zyt zoo goed,
mynheer, eens duchtig eer aen dit gerecht te doen.
Deze aanbeveling was echter niet noodig. De gou-
verneur sloeg een bekwaem aendeel in zynen ran-
sel, en mononkel eveneens stond niet van achter,
nam mostaerd met den soepel en zei: daer kan
men eens lustig op drinken.

Ondertusschen was de avond gevallen en be-
gonnen de violen te ronken in de herbergen. Mo-
nonkel trok met zyn gezelschap naer den smid.
Jenneke moest volgens afspraak hare beste bel-
len aen hebben en gereed staen om met hem te dan-
sen. Nauwelyks kreeg hy Jenneke in 't oog, of
zoo werd hy piepelzot en liet hy gouverneur en
kennis varen. De kafanten hadden dadelyk de zaak
begrepen en wisten dus hoe zich gedragen. Al wat
in huis was grmachte, toe Mononkel met Jen-
neke aen den arm in den dans verscheen. Die oude
zet! die oude beest! hoe is dat toch mogelyk!
Waerom jaegt zy hem niet aen! Is dat eene manier
van doen! Daerom moest zy wel fransch gaen

Toen wy noemen de vryheid van Godsdienst,
houden wy gewis niet staen dat deze vryheid
stiptelyk genomen een regt is. Ons gezagde
kan en mag slechts toegepast worden aen lan-
den en natien, waer de grondwet dezelve
waerborgt; en dit om staatkundige redens,
die de katholieken zelve moeten aenveerden.
De vryheid van Godsdienst is geen regt: im-
mers, er is maer eene ware religie, dus er zou
slechts eene alleen mogen erkend zyn in de
katholieke streken; maer, dewyl de geest des
tyds, de politieke omstandigheden zulks niet
toelieten, noch thans nog niet toelaten, zoo
eischen de katholieken de vryheid des Gods-
dienst: dit is, dewyl de staet geene religie
erkent, dat al de religien gelyk zyn voor hem,
zoo willen de katholieken dat de staet deze
gelykheid door hem zelve als grondregel aen-
veerd, als grondregel gehandhaeft en eerbied-
dig zy.

Het Kongres heeft bewezen dat orde en vre-
de, voorspoed en heil der natien slechts zullen
kunnen spruiten uit de regtzinnige erkenning
van de eenwige grondregelen van regt en
waerheid, op welke de samenleving en de be-
schaving steunen moeten.

Het Kongres heeft getuigd dat de H. Kerk
alleen die grondregelen het menschedom altoos
voorgehouden heeft, en steeds voorstelt, dat
zy dezelve verdedigt tegen alle hare vyanden,
die dus de vyanden der volkeren zyn. Dus de
H. Kerk is eene Moeder, riep men uit in het
Kongres, de H. Kerk is eene Moeder en wy
hare kinderen, mogen niet aenzelen haer te
verdedigen, te beminnen en voor haer, is het
noodig, ons bloed te storten.

De grondregelen die het Kongres gehand-
haeft heeft, zyn niet genoeg gekend; de wel-
daden die het onderhouden dier grondregelen
der volkeren verzekert, zyn niet beter gekend;
wat meer is, men maekt het volk het tegen-
strydige wys van hetgene wy willen, men
doet gelooven dat wy verlangen naer hetgene
wy zelve bestyden.

Daerom juchen wy met geestdrift toe aen
de volgende woorden van M. den italiaenschen
advokaet Casoni, welke hy in het Kongres
uitsprak: « De wereld moet weten hetgene wy
willen, hetgene wy doen, hetgene wy lyden.
Gansch de wereld moet kennen hoeveel onze
tegenstrevers ons benadeeligen in onze heilige-
ste regten, in onze levendigste belangen. Ge-
heel de wereld moet kennen de onregtvaer-
digheden van welke wy de slagtoffers worden,
den oorlog dien men ons steeds met alle geweld
aendoet... Wy moeten de onverschilligheid
en de werkloosheid onzer eeuw verpligten met
ons bezig te worden, en met onze zaak! Is
zoo dat wy zullen zegepralen over onze vyan-
den en over ons zelve. »

Het is wel daer hetgene wy verlangen.

GEVOLG VAN 'T KONGRES.

'T schynt dat het Kongres indruk gemaakt
heeft op het kabinet volgens de ministeriele
korrespondentie van den AMSTERDAMSCHEN COUR-
RANT gaet men zelfs met kwaedaerdigheid
daerop in de kamer antwoorden. Des te beter:
hoe boozter men wordt, hoe minder redelyk
men is, hoe eerder de ministeriele winkel-
zal in duynen vallen. Ziehier wat het blad
zegt:

Eergisteren (vrydag 28 aug.), is hier voor
de eerste maal sedert dry maanden ministers-
raad gehouden; ben ik wel onderigt, dan is

leeren! En avant deux! roept de speelman. En
Mononkel, met zynen drytoot aen en zyn' langen
jas, waer van de lampen op-en aflogen, begint
met Jenneke aen den arm te springen dat de grond
davert. Na den dans ging de gouverneur by Mo-
nonkel: ik geloof dat ik de dame, waarmede gy
daer gedanst hebt, te Brussel of wel te Parys nog
gezien heb. — Neen, heer gouverneur, dat is ons
Jenneke, een meisje hier uit het dorp. — Heer
burgemeester, gy meent my daer iets wys te ma-
ken: een blinde zou zien dat deze dame geene
boerin is. — Wel, poddorie, zei Mononkel, ik heb
ze klein en groot gezien. — Wel, zei de gou-
verneur, zoo zou men in Rombroek niets zoeken ko-
men! Mononkel was in den hemel. Maer een van
de gasten uit Lanaken die Jenneke al te Maastricht
gezien had, komt zich neffens haer zetten op de
bank tegen den muur en begint fransch te spre-
ken, terwyl Mononkel met den gouverneur bezig
was. Mononkel kreeg zulks in het oog en werd
wit als de dood van jaloesheid. Mynheer, sprak
hy tot den gast, mynheer! Maer deze die eene
kleine streep aen had, gaf daer geen acht op. Mo-
nonkel luisterde om te verstaen wat zy zegden,
maer het was fransch. Mynheer, zyt zoo goed van
plat vlaemsch te spreken... Jenneke, laet hem
zitten. Jenneke wou opstaen, maer de gast trok
haer met de hand weer op de bank neder en zei in 't
fransch: doe my nu de eer aen den volgenden
dans met my te dansen. Jenneke antwoordt ook
in het fransch: het doet my spyt, maer ik ben
voor den ganschen avond geengageerd. Wat zegt
hy? vroeg Mononkel aen zynen vriend, mynheer
Jan. — Hy zegt, heer burgemeester, dat hy geerne
den ganschen avond met Jenneke zou dansen. —
Dat zal, poddorie, niet waer zyn! schiet Mononkel

er besloten dat, ten gevolge van de houding
door het Catholyk Kongres te Mechelen aen-
genomen en van zyne besluiten, de liberale
party thans krachtiger en ieveriger behoort
te wezen dan ooit te voren en dat al de her-
vormingen, ontworpen om de scheiding van
Kerk en Staet volkomen te maken, in werking
moeten gebragt worden. Derhalve zal de wet
op de studiebeurzen aen den Senaet worden
onderworpen en zullen dit jaer nog by de kam-
mer inkomen de wet op het beheer der kerk-
goederen en de wet op de begraefplaatsen.

KIEZING TE DOORNYK.

De uitslag der kiezing van Doornyk heeft
aen onze verwachting niet beantwoord. M.
Rogier heeft het overhaeld op M. L. Dumor-
tier, konservatieve kandidaet, er waren 3,058
stemmers: M. Rogier heeft bekomsn 1,759,
en M. L. Dumortier slechts 1,270 stemmen.

Indien M. L. Dumortier gekozen geweest
ware, zouden wy ons verheugd hebben in het
belang der grondbeginselen van orde, regt-
vaardigheid en vryheid in alles en voor allen.
Thans ontvangen wy de tyding zynen neerlaeg
zonder verootmoediging en zonder verbitte-
ring; maer wy zullen het ons ten pligte reke-
nen van sterker dan ooit by onze politieke
vrienden er op aen te dringen van de voor-
schriften van het kongres van Mechelen naer
te komen, van overal catholyke associatiën in
te rigten, om zonder ophouden de vryheid-
doodende en antinationale party, die aen het
hoofd is, te bestyden en uit den weg te rui-
men.

Met genoegen zien wy dat het kongres reeds
vruchten begint te dragen. Onze lezers weten
dat een der wenschen door de vergadering
geuit de oprigting is van CATHOLYKE KRINGEN.
Zy zullen met tevredendheid vernemen dat
deze wensch reeds een begin van uitvoering
heeft ontvangen. Een CATHOLYKE KRING is deze
week te Verviers opgerigt, en men houdt zich
te Mechelen bezig met de grondslagen eener
dergelyke inrigting te leggen.

KULLAGIE.

Een prachtige heer reed op een prächtig
peerd door de stad. Schoonere manskerel be-
stond er niet, en moedigeren en zwierigeren
klepper had nooit een keizer onder gehad. Een
hond volgde heer en peerd op de hielen. Alle-
man kwam aen de deur naer den ryken, zoo
het scheen, en behendigen ruiter zyn. Aen de
eerste herberg waer hy stil hield, bood zich
een bankier aen: mynheer, ik zal uw peerd
wel een weinig vasthouden; neem uwe ver-
frissching maer op uw gemak. Aen de tweede
herberg kwam een peerdskoopman het heer-
schap toe: mynheer, zonder nieuwsgierig te
zyn, hoeveel hebt gy dien schoonen draver wel
betaeld? In alle geval, doorluchtig heerschap,
indien ik u ooit kan dienstig zyn, ik ben
peerdskoopman. Aen de derde herberg kwam
de dochter van den huize, jong kornetje van
een-en-twintig jaer, den heer eenen borrel
cognac aanbieden, met eenen lach op de lippen
zoo zoet als een gansche broodsuiker: waer
is mynheer van dan? waer rydt mynheer naer

op zynen mededinger aen: mynheer, zyt zoo goed
my uwe plaats over te geven. — Ik zit hier goed
waer ik zit. — Kom, Jenneke, greep Mononkel
het meisje met den arm. — Jenneke zal zitten
blyven, sprak de gast, onbeleefderik daer gy zyt,
leelyke oude zot! Daer kwam groote rusie van
waren de vrouwen er niet tusschen gekomen; en
nu ging Mononkel geenen voet meer van Jenneke
af. Gouverneur en gasten waren vry te doen wat
zy wilden: Mononkel liet ze schieten. De gansche
herberg pruischte van lagchen over de gezigten
die Mononkel meek, als er maer iemand fransch
sprak. Hy meende dat zy allen met Jenneke zoch-
ten te dansen om ze hem te onttrekken. Maer in
eenen hoek van den danszael stond Kobe, de ge-
liefde van Jenneke, de ooggen somber op Mononkel
aen, eenen halven liter bier in de bevende hand,
eene woeste donderwoek in het aenschyn. Kobe
was een sterke gestapeld smidsknecht en bekwaem
om tegen den moedigsten aen te leggen. Op eens,
toen Mononkel Jenneke nitnemend vriendelyk
toelachte, schiet Kobe in zynen haek, en giet hy
den vollen halven liter bier Mononkel in 't gezigt.
Mononkel was als duizelig en wist in het eerste
oogenblik niet wat er gaende was. Kobe! Kobe!
wat doet gy! gilde Jenneke. Maer op een, twee,
dry, hadden zy zich, Mononkel en Kobe, by den
kraeg en lagen zy oopen op den grond. De gan-
sche herberg was seffens het onderste boven; in
hünne worsteling stieten zy stoel en tafel om, dat
glazen en halve liters op den grond met hunnen
drank vaneen vielen. Maer Mononkel die in elke
hand eene aem bier kon dragen, speelde met den
armen Kobe, legde hem met den buik op zyne
kaie, gaf hem in tegenwoordigheid van gansch
het gezelschap eenige malsche kletsen op de broek,

toe? zullen wy de eer hebben mynheer nog-
maels in onze stad en in onze herberg te ont-
vangen? De hond van den heer zette onbeleefd
zyne twee pooten tegen den jas van zynen
meester, en alleman schreeuwde, op het arme
beest: foei! foei! de pooten daer van af! Het
jufferke sloeg hem zelfs met haer tullen neus-
doekje op den kop: weg daer! gy zult myn-
heer bemerschen. De borrel was uit; hy wipt
zich in den zadel, geeft het spoor en ylt he-
nen. Maer ongelukkiglyk aen de poort der stad
maekt hy eenen draei te kort, valt hy uit den
zael en tumelt in eenen diepen gracht. Hy
riep zoo erbarmelyk om hulp en bystand.

De bankier kwam voorbygegaen en liet hem
schreeuwen. De peerdskoopman kwam voor-
bygegaen en liet hem schreeuwen. Het juffer-
ke kwam voorbygegaen en liet hem schreeu-
wen. Alleen de hond sprong hem na, greep
hem by den nek vast, en sleepte hem zoo op
zyne manier omhoog uit de sloot. Ergó zoo
lang als gy te peerd zit, dat is te zeggen in
uwen zadel, dan zal u eenieder helpen, hy-
staen en aantrekken; maer eens uit den zadel
geworpen, kullagie. De hond alleen blyft zynen
meester getrouw, en geeft het baetzuchtige
geslacht van Adam eene ferme les, indien les-
sen maer helpen. In ongeluk ontmoet gy
vrienden die gy vyanden dacht en vyanden die
gy vrienden dacht. Een bedelaer gaf Molière
een goudstuk terug by verdoling voor één cent
uitgegeven en Molière zei: ter duivel! waer
zich de braefheid toch nestelen gaet! Alles is
maer kullagie? Peerd of ruiter wordt niet in
acht genomen, maer de zadel alleen; en zat
de grootste bultenaer van Europa op de groot-
ste krak van den aerdbol, als de zadel maer
schoon is, dan is toch de ruiter een cupido en
de krak een Derby. Kullagie!

FERDINAND MAXIMILIAEN.

Of aertshertog Ferdinand Maximiliaen den
Mexikaenschen troon zal aennemem, is nog
volstrekt niet zeker; daerin wil men eene ver-
anderde stemming van Frankryk tegenover
Oostenryk zien.

De engelsche Economist doet uitkomen, dat
men nooit met ernst in Frankryk aen de kan-
didatuer van Ferdinand Maximiliaen heeft ge-
dacht en dat de geheele verkiezing van dien
kandidaet niets was dan het strooijen van zand
in de ooggen van Europa. Zou Frankryk fransch
bloed en fransche schatten hebben ongeofferd
om aen een Habsburger eene kroon te schen-
ken? Dit is niet denkelyk en mogt het even-
wel zoo zyn, dan heeft keizer Napoleon het
gedaen om kontrol en invloed uit te kunnen
oefenen op dien tot Mexikaensch-keizer verhe-
ven Oostenrykschen prins, zonder al de ver-
plichtingen van eene regtstreeksche fransche
sovereiniteit op zich te nemen.

STERFGEVAL.

M. Gustaaf Callier, schepen van Gent en
professor der wysbegeerte in de universiteit
dier stad, is aldaer in den ouderdom van 44 ja-
ren overleden. Wy vernemen met droefheid
dat M. Callier als vrydenker gestorven is.

en schoot hem door het venster uit: daer, myn
zoon, ga eerst nog wat pap eten en kom dan te-
rug. Dat zou zich, spreekt hy tot het gezelschap
en zet hy den drytoot op het hoofd, dat zou zich
met ons durven wagen! die melkbaerden! wiet
poddorie! En geheel de herberg in de handen aen
't klappen en roepen: Vivat de burgemeester! De
arme Kobe kroop het bed in van verdriet, van
schaemte en van slagen.

Jenneke had geene goesting meer om te dansen;
maer op eenen oogslag van den smid, haren vader,
begreep zy dat er niet mogt geweigerd worden.
Mononkel schoot in zyn bloed en riep: de harte-
liets weg en wy! Waer is de gouverneur? De
gouverneur kwam dadelyk by. De dans werd op-
geschorst, de tafels tegeneen gezet en de flesschen
afgetrokken. Jenneke moest maer gedurig neffens
Mononkel zitten blyven, en als zy allen een stuk
in den kraeg hadden, kwamen de liedjes voor den
dag. Jenneke moest het eerste zingen, en hief het
liedje uit den Zot aen:

Aeh! niemand dan heeft hier in bosch of hofen
Hier langs de straat,
Myn engelijn, myn Anna niet zien dolen!
Het wordt zoo laet.
De noordewind die door de denneboomen
Brult van genot,
Verstomt myn ziel met zangen en met droomen,
Ik word nog zot!
Mononkel met zyn zot gezigt sloeg geen oog van
Jenneke; de trausen liepen hem langs de wangen
af en by deed maer niets dan roepen en zuchten.
Wat zingt Jenneke toch schoon! Maer de gou-
verneur en de gasten riepen: heer burgemeester, nu
is het awe beurt.
(Wordt voortgezegt.) Bub. De Coeq-Creien.

STADSNIEUWS.

Al wie zich aen ons blad abonneert, zal het van nu tot 1 oktober gratis ontvangen.

Wy laten hier den uitslag volgen der prysdeeling, welke in den Casino plaats gehad heeft, aen de leerlingen der muzykschool:

Uitmuntenheid. — Konkours tusschen de beste leerlingen der dry kursussen van solfège. 1° Prys, Th. Aerts, eene medaille; 2° prys, Leon Vanharen. 1° Accessit verdeeld tusschen Emmanuel Vanwest en Ch. Vanharen; 2° Accessit, Ed. Baudenelle.

KLAS VAN SOLFÈGE, professor M. Saron. 1° Afdeeling. 8 leerlingen. — 1° prys, Gh. Vanharen, eene medaille; 2° prys, Leon Vanharen. 2° Afdeeling. 11 leerlingen. — 1° prys Octave Vandergeten.

SOLFÈGE, professor M. Aerts. 1° afdeeling. 10 leerlingen. — 1° prys, Th. Aerts, eene medaille; 2° prys, Fr. Leunen; 4° Accessit, Emmanuel Vanwest; 2° Accessit, Hub. Schevenels.

2° Afdeeling. 12 leerlingen. — 1° prys, Isid. Digneffe; 2° prys, Leop. Pelzer, 1° Acc. Alp. Bamps; 2° Accessit Lucien Vranken.

SOLFÈGE, professor M. Dehaire. 1° Afdeeling. 10 leerlingen. — 1° prys, M. Dehairs eene medaille; 2° prys verdeeld tusschen Marcelin Hoebanx, Hub. De Creest en Ed. Baudenelle; 4° Accessit Arm. Beckers; 2° Acc. Th. Knapen.

2° Afd. 13 leerlingen. — 1° pr. Th. Leunen; 2° L. Lenaerts; 4° Acc. Ars. Leunen; 2° Aug. Vossius.

VIOL. 1° Klas; prys, J. Hubaer. 2° Klas, 4° prys Th. Aerts; 2° prys verdeeld tusschen Ch. Behn en J. Nelissen.

CLARINETTE, 11 leerlingen — 1° prys verdeeld tusschen M. Dehairs en Marc. Hoebanx; 2° prys, Ed. Baudenelle; 4° Acc. Fr. Philips; 2° Hub. De Creest.

KOPEREN INSTRUMENTEN. prys Ch. Vanharen.

— Te Verviers en te Mechelen, zyn volgens den uitdrukkingen wensch van het Catholyke Kongres reeds catholyke associaties ingericht. Wy vernemen dat men ook in verschillende andere steden, ja zelfs dorpen, yverig aen die inrigting werkt. Wy verhoppen dat men hier ook dit voornaemste voorschrift van het kongres zal volgen; dat het yzer zal gesmeed worden terwyl het nog heet is. Die catholyke kring zal, in tyd en omstandigheid, veel dienst bewyzen, omdat men, in een gegeven oogenblik, terstond al de werktuigen byeen heeft, welke men anders by elke gelegenheid moet gaen samenzoecken, en waerby men zich soms, by gebrek van genoegzame en lange ondervinding en kennismaking, grootelyks vergist en bedrogen vindt.

— In de aenstaende maend oktober moeten de gausche land door de gemeenteraden voor de helft hernieuwd worden. Ziehier de namen der aftredende leden van onzen gemeenteraad, welke aen eene herkiezing onderworpen zyn: M. Coemans, de Pitteurs, de Creest, Vanham, van Brienen, Aerts, (overleden).

— Wy verwittigen de kompetente overheid dat er overal in de omstreken der stad zieke en zelfs doode beesten opgekocht worden, waarvan het vleesch hier ter stede door de handelyke beenhouwers ingebragt en aen de slagers verkocht wordt. Het ware te wenschen en zelfs het ware niets meer dan billyk dat het plattelandsche vleesch dat ingebragt wordt, aen de goedkeuring in de vleesch-halle onderworpen werde, zoowel als de geslagte beesten onzer beenhouwers der stad, vooraf het aen de konsummatie geleverd wordt. De maetregel is hoogst noodzakelyk ten voordele der openbare gezondheid, welke eensdags veel uit dit ongezond en bedorven vleesch zou kunnen te lyden krygen. Wy roepen er de aendacht der bevoegde overheid op, en dat eene gemeentewet de goedkeuring der ingebragte vleeschen vereische. Waerom staet anders onze vleesch-halle? Het is meer in tyd dat die maetregel gebruikt worde.

VERSCHILLIGE TYDINGEN.

— Dynsdag avond, kwamen er twee jongelingen, T... en B..., van Viemie, naby Waremme, van de kermis. Zy gingen al pratende voort, en onderling beroemende over de voorkeur, die van het voorwerp hunner liefde hadden ontvangen. Eensklaps komt men van de woorden dat daden en een hardneckig gevecht zonder gevecht wordt er het gevolg van T..., van eenen k... voorzien, werpt zich op zynen tegenstrever, brengt hem talyke wonden aen het hoofd toe; slagtoffer zakt ineen, in zyn bloed badende. Men hy het bewustzyn terug kreeg, heeft hy zich aen de gemeente Borlez gesleept, waer hy aen den geneesheer M. Boniet, de noodige zorgen ontving. Het parket van Luik is door den gemeenteraad ontboden en heeft, vergezeld van een geneesheer, een onderzoek ingespannen. Het parket van den gekwetste levert veel gevaer op. Het parket heeft onmiddelyk T... doen aenhou-

— Men schryft uit Tongeren: Verleden zondag is Vechtmael eene moordpooging gepleegd op een boerenknecht, door zekeren Donné; het offer hoe wel nog niet dood, verkeert in het laatste lofsgevecht; de dader is naer het gevangenis aen thier geleid.

— De congressen zyn aen 't order van den dag. Een kort zal er te Namen. een jagers-kongres

worden gehouden, waerop alles zal besproken worden wat de jagt betreft, en de middelen om de wildtrooftery te beletten. Dit kongres zal met iets beginnen waermede de andere eindigen: namelijk een banket.

— Vrydag nanoen, omtrent 4 1/2 ure is er te Wytshaete een jammerlyk ongeluk gebeurd: Een huisje staende niet ver van het kasteel van den heer de Neckere, is ten grond afgebrand. De dry kinderen waer van het oudste 5 jaren telde, waren alleen door hunne moeder 't huis gelaten geweest welke in de beurt was gaen arbeiden, en hadden vuer aangestookt en aldus den brand veroorzaekt. 3 geiten, 40 konynen, meubels en kleederen en het bewrenensweerdigste van alles, de 3 ongelukkige kinderen zyn er by de prooi der vlammen geworden. Niets was verzekerd.

— Een fransche geneesheer maekt in de dagbladen bekend dat hy een onseilbaar middel gevonden heeft tegen de kropziekte, die vreeselyk kwael welke de lyders in weinige uren doet versmacht.

Zyn hulpmiddel bestaat enkel in een klein brokje ys, die de lyder gedurig in den mond moet laten smelten. Twee personen die aldus gered zyn, hebben het onlangs in de dagbladen bekend gemackt.

— Men meldt uit Weenen: Enige handelhuizen alhier hebben het volgende nieuws ontvangen: Te Monastir, in Turkyen, zyn 3000 huizen en bazars door een brand vernield.

— Gespin van kobb'n is geheel goed om bloed te stroommen; maer wat men algemeen niet weet is dat men met hetzelfde ook de koors geneest! Neemt kobb'gespin uit eenen molen of baktery, maekt daer pilen van en neemt er verschillige dagen dry of vier en twee koers zal voor altyd verdwynen.

Een wagenmaker volgde laest dezen raed: uitgenomen dat hy het gespin, in plaats van het in pillen te nemen, hetzelfde in koffy nam.

— Het geluk van eenen doode. — Er is een oud spreekwoord, hetwelk zegt: Het geluk komt al stapende. Dit is reeds zoo dikwyls herhaeld dat men er begint aen te twyflen. Maer kan de fortuna ont nog komen bezoeken, wanneer wy in den doodslaep rusten?

Deze vraag wordt in het hieronderstaende geval beantwoord.

Op eenen stoomboot, die op den Mississipi vaerde, bevonden zich eenige ryke planters, welke tegen de langdurige verveling der reis eenig vermaak zochten door op de roulette te spelen.

Een hupper wierp 20 dollaers op het rood, en hy won. — Hy laet zynen inzet, altyd door de winst verduubbeld, staen en doet eindelijk de bank springen.

Een der bankiers riep alsdan hoogst opgewonden uit:

« Al de negers myner plantagie zet ik tegen de 100,000 dollaers die verloren heb! »

De gelukkig winnaer blijft sprakeloos neerzitten zonder over zyne onmetelyke winsten eenige vrede of aendoeming te laten blyken.

« Wie zwygt, stemt toe, zegt de bankhouder in gespannen verwachting. Welken! het gaet voor de negers myner plantagie! »

En de roulette draent.

Door een zonderling geluk was het dezen keer nog het rood, dat won. Men nadert den winnaer, welke alzoo meer dan 800,000 fr. wint, om hem geluk te wenschen..... hy antwoordt niet; men rekelt hem aen en men alsdan dat hy dood is. Eene beroerte had hem in den loop van het spel getroffen.

Dit ziende, wilde de bankier het door hem verloren geld terug grypen; maer de aanwezige personen verzetten er zich tegen, en geven al het geld ter bewaring aen den kapitein.

Hieruit ontstaet een proces. — De bankiers beweeren dat; dewyl een doode niet kan spelen, ook niet winnen kan. — De erfgenamen antwoorden dat in de onmogelykheid om wettiglyk het juiste oogenblik van den dood huns bloedverwant te kennen, de winst geheel en gansch aen hun moet blyven.

Wy weten nog niet in welken zin de regters uitspraak gedaen hebben; maer in afwachting dat de regterlyk konklusie en bekend zyn, blyft de kwestie geposeerd, en onze jonge advokaten kunnen er eene stoffe voor hunne theoretisch konfereen in zoeken.

POLEN.

Men schryft van de poolse grenzen: De nieuwe belasting op paspoorten voor den vreemde, zal eertlang ingevorderd worden, aengezien de schatkist zich in een aanzienlyken deficit bevindt, door de verduyning van ongeveer 5,000,000 roebels (20,000,000 fr.) welke in de handen der oproerlingen zyn overgegaan en ten gevolge der moeijeligheden welke men voor de invordering der gewoene belastingen ontmoet.

Kolonel Muchanow, door de gewapende magt bygestaen, was met invordering dier belastingen in de omstreken van Warschau gelast; doch nauwelyks was hy eenige stappen van de hoofdstad verwyderd, of hy werd door een korps oproerlingen bedreigt en gedwongen terug te keeren.

Men verzekert, dat het nationale gouvernement zyn oorlogsstelsel zal veranderen. In plaats van verscheidene verspreide detachementen, zou men op zekere voordelinge punten talyke korpsen byentrekken. In het palatinaet Lublyn zal er eertlang een korps Polen bestaan, wiens effektief van 10 tot 12,000 stryders zou bestaen; een tweede even talyke korps zou tusschen den Weissel en de Wartla opereeren, terwyl eendelyk een derde in het palatinaet Augustow, op de grenzen van Lithaewen, zou vereenigd worden.

De lyken der dry russische politie-agenten Biaty, Skowronski, en Krajowski welke onlangs op het bevel van het nationale gouvernement, zyn ter dood gebragt, zyn in eene der zalen van het hospitaal tentoon gesteld.

De Polen hebben de brug, gelegen tusschen

Zawierci en Lary, op den yzeren weg van Warschau naer Weenen, afgebrand.

De brieven telegrafische depechen en transporten, van Warschau naer Krakau en Weenen, worden op dit oogenblik langs Thorn, eene stad gelegen in de provincie van pruisische Polen, verzonden.

Men bewondert de stout moedigheid en behendigheid, waermede de Polen de russische partonijzen, byna onder de oogten van hoventalige korpsen, optigten. Onlangs heeft een piket poolse infanterie zich op twee stappen van Zamose, meester gemackt van een konvooi ekwipagien, hetwelk door tien soldaten werd begeleid.

De Russen, welke vreckende nemden over de neerlaeg van Zyran, hebben den kolonel Kruk met eene kolom van 14 kompagnien en 6 kanons aengetast. Het gevecht was zeer moorddadig; er werden 350 Polen buten gersicht gesteld; doch er is geen enkel huuter opperhoofden gesneveld en geen enkel detachement werd uiteengedreven, gelyk het officieel blad van Warschau het beveerd heelt.

Den dag voor dit gevecht werd Emirowicz, met de korpsen van Cwick en rudowki vereenigd, digt by den weg van Kwiecie naer Radow, door de Russen aengetast. In tegenstrydigheid met het Russische bulleyn, behielden de Polen de overhand.

Letewel in 't palatinaet Lublyn, op de grenzen van Galicie, aen het hoofd van 800 voetgangers en 200 ruiters, op nieuw verschenen.

ITALIE.

Wy geven hier een hoogst belangryk uittreksel van eenen brief aen den Monde geschreeven uit Turyn, in date 25 augusty. De schandaalen die er in aengehaeld worden zullen ons eens te meer doen zien tot welke staat van magtelooosheid het piemontesche gouvernement vervallen is in den schoot zelve zynen hoofdstad, of welke rol van medeplichtigheid het aenveerd met de revolutionnaire goddeloosheid.

Daer blyven ons eenige woorden te zeggen over de schandalyk gebeurtenissen waer van de stad Turyn het tooneel is, van wege eenen gewezen priester, opgeschorst a dirinis door Mgr. den bisschop van Mondovì, ter oorzaak van zyn slecht gedrag, en die naer Turyn is komen gevingt, alwaer hy zich ter soldy van de protestantsche propaganda heelt gesteld. Dien ongelukkigen heet D. Ambrogio, zyn werk is in 't publiek te prediken tegen den paus, tegen de kerk, tegen de priesters, enz. Eerst hield men hem aen: maer nadien, dewyl men hem niet wilde vervolgen voor beledingen tegen de religie, lietgeen zoo wat liberael zoude geweest zyn, heeft men hem vervolgd voor landlooperij en stormen der openbare rust, enz. alle punten over dewelke het hem gemaklyk zich te verdedigen.

Hy verschillige herhalingen vrygesproken, nam zyne stoutmoedigheid des te meer toe, by zoo verre dat, den 2 augusty, dag van O. L. V. ter Engelen, hy binnen de kerk drong, vergezeld van vier personen met kluppel gewapend, in den predikstoel klom en eene aanspraak tot de vergaderde geloovigen begon te voeren. Het schandaal was zoodaang, dat het heilig sacrijcie op alle de antaren werd opgeschorst en dat men eindigde met het volk weg te zenden en de kerk te sluiten. Men hoopte dat D. Ambrogio zich niet dezen zegeprael zoude tevreden gehouden hebben; ongelukkiglyk was het zoo niet. Hy wachtte tot dat de processie, die gewoonlyk dien dag uitgaet, de kerk verlieten had en, steeds van zyne leidswacht vergezeld, stelde hy zich aen het hoofd van den godsdienstigen sloet en hield niet op godslasteringen en goddeloosheden uit te brengen tegen de plegtigheid en de sakramenten der heilige kerk.

Onder zyn vier wachters heeft men diengenen zelve erkend die ouer vyftien maenden, op den dag van O. L. Vrouw-de-la-Consolata, in de kerk van dezen naem was gedrongen, op het oogenblik dat zy vol geloovigen zat, met eene byl het hoofd van het kindeke Jesus poogde af te houwen 't welk het beeld der H. Maegd op den arm hield.

Enige dagen nadien, denzelfden D. Ambrogio, gevolgd van eene bende stractloopers, hooft aen voor de bureelen van de Piemonte, een catholyk blad, en begon er te schreeuwen dat de priester brigands waren en den paus eene dwaesheid, en maende het volk aen dat het in massa zoude opstaen tegen de edelen en de ryken, die zich met het zweet van den armen vetieden. De politie heeft dien kerel in alle zyne togten het minste niet verhanderd!

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden Aengiften van den 5 tot den 12 September. GEBOORTENS. Mannelyk 2. — Vrouwelyk 2. OVERLYDENS. Leemans, Gauthier, echtg. van Gertrudis Claes. Acht kinderen onder de 12 jaren.

ST-TRUIDEN. — 9 sept. Tarwe de 100 kil. fr. 25-72. koren 16-27. Haver 14-00. Garst 20-74.

TONGEREN. — 10 sept. Tarwe de 100 kilo fr. 27-00 koren 94 kilo fr. 17-00. Haver 75 kilo fr. 12-50. Garst 94 kilo 19-00. Spelt, een mud. 22-00 fr. Boter halven kilo 1-30. Eijeren de 26, 1-40. Witte aerdappelen de 100 kil. 5-50. Roode 0 00 fr Osse tongen, 00-0 fr. Hooi de 1000 kilo 70-00. Strooi, 1000 k. 39-00.

HASSELT. — 7 sept. Tarwe de 100 kilo fr. 25-00. koren id. fr. 17-20. Gerst id. fr. 20-50. Haver id. fr. 14-80. Aerdappelen id 0-00. Genever den liter 76 centiem.

TERUG TE BEKOMEN op het commissariaet van de stad, eenen groenen yden parapluie, welke op de tribuen der leden van de peerdenloopen, verleden rondag, op het Gorsuiveld, is vergeten geworden.

LOGEMENT. Sieur Eggen, op den houtmarkt St-Truiden, verwittigt het publiek dat hy kostgangers aenneemt aen zeer gematigden prys.

AVIS. On demande un domestique sachant soigner les chevaux. S'adresser à Melle Caroline Vanharen, Grande place a St-Trond.

IN DEN GROOTEN SINT-MAURISIUS, TE HASSELT, aen de statie van den yzeren weg.

G. VANLAER-EGGEN, leerling der verfschool te Parys, gebreveteerd door Z. M. de Koning der Belgen, heeft de eer bekend te maken dat hy aldaer eenen Atelier van Verwen, van Plekken uit doen en van stoffen op nieuw te wasschen, komt op te rigten.

Verwing en outdoer der vetplekken uit schaelen, cachemieren, chineesche kreppeken en ander, uit linden, rokken, feuters, kazakken, paletos, enz. Moirage en bereiding der zyden stoffen volgens een nieuw gebreveteerd leerstelling. Verwing der tapyten en gordynen in twee kleuren. Indrukkel op zyde en wolle stoffen. Alles aen zeer geringe prys.

N. B. Hy die gedurende zes maenden voor eene som van 15 fr. zal doen verwen of op nieuw zal doen wasschen, zal gratis zyn gefotografeerd portret ontvangen.

BERICHT. De ondergeteekende laet weten dat hy aenneemt voor te verwen voor zyn eigen, maer niet voor M. Vanlaer. P. H. WYNROCK.

AENBESTEDING. Op 30 September aenstaende, om 10 ure 's morgens, zal er in de gemeente Graesen, ten huize van sieur Henri Krys, overgegeen worden tot de aenbesteding der te bouwen SCHOOL voor de gemeente. Het kohier der lasten ligt ten inzage by den heer Burgemeester van Graesen.

KERMESSE DE MUYSEN

Lundi 14 Septembre, à 10 heures du matin et à 4 heures de relevée, DES JEUX POPULAIRES seront donnés par la Société de l'Union de la commune.

Jeu 17 Septembre à 4 heures de relevée, une COURSE AUX CHEVAUX sera donnée par susdite Société. Les prix suivants seront à gagner tant pour les étrangers que pour ceux de la commune, savoir:

1° Prix, une belle BRIDE anglaise. 2° Prix, une belle CRAVACHE.

Les engagements seront reçus jusqu'au jour de la course, chez monsieur P. VERDONCK, cabaretier, à Muyen. N. B. Les chevaux qui ont déjà obtenu des prix ne seront pas admis à la course.

Muyen, le 9 Septembre 1863.

LEEST HIER! GUANO VAN HOOG-PERU

295 Francs per 1,000 kilos in zakken als men neemt niet partyn van 1,000 — 1,500 — 2,500 — 5,000 — 20,000 — 30,000 kil. of meer.

Komplante betaling. De ondergeteekende heeft de eer aen de Landbouwers te berigten, dat het niet alleenlyk beezen is dat deze Guano goedgekeurd is op goede en stechte gronden voor al de winter- en zomer vruchten, maer het is nu ook bewezen door de Landbouwers, die dezen Guano sedert 4 jaren gebruiken, in alle streken van het land, dat hy de volgende uitwerksels geeft:

1° Dat hy de gronden niet mager nocht schrael maekt, maer, integendeel, dezelve van jaer tot jaer verbetert.

2° Wat het graen in zynen wasdom aengact, de stammen of halmen groeijen struis op. Krygen lange hairen, zwaer met granen beladen, omdat die Guano hen niet te spoedig doet opschieten, maer hen den tyd geeft zich te versterken en te verkloeken, daerom heeft de dogst minder gevaer van door stortregens en stormwinden omvergeworpen te worden.

3° Het is hetzelfde met de voederplanten, de rapen of knollen groeijen zeer dik op, de kracht schiet niet in het loof, maer blyft in de knollen, zy zyn vast, niet waterachtig en zeer voedzaam.

4° Wat de beet voor de suikerfabrieken aengact, is er geen twyfel meer dat ze dezelfde uitwerksels zullen geven als de rapen of knollen.

5° Wat de aerdappelen aengact, de kracht schiet niet in de groes, maer blyft in de knollen en geeft groote zwaer geladen struken.

Deze uitwerksels zyn van het grootste belang voor de Landbouwkunst.

A. SAFORTIS, ERIC AGENT.

KANTOOR: Lange Beilstraet, 380, Antwerpen.

VERKOOP VAN

WIKERLANDEN

ONDER HALLE-BUYENHOVEN

Op maandag den 21 September 1863, om dry uren na middag, ten herberge van Joseph Hougnoude, in St. Antonius tegen over de Statie van den vierenweg, te Sint-Truiden, zal den heer JACOBUS VERHAEGEN van Brussel, publiek en ten meestbiedende door den notaris Coemans doen verkoopen, de na omschrevene goederen, gelegen onder Halle-Bovenhoven, te weten:

1. Een perceel akkerland groot 35 aren 50 centiares Sectie A N° 287, palende de heeren en mejuffrouw Swennen van Sint-Truiden, den heer Degovaers en de straat van Halle naer Duras. In pacht by Louis Clerinx van Zout-Leeuw.

2. Een perceel akkerland groot 35 aren 85 centiares of de helft van het perceel vervat onder N° 177 Sectie B, palende het geheel den Steenweg, van Sint-Truiden naer Thienen, de kinderen van de Gravin D'Oultremont van Duras en mejuffrouw Bemelmans.

3. Een dergelyk perceel akkerland groot 35 aren 85 centiares of de wederhalf van gemeld perceel vervat onder N° 177 van de Sectie B.

4. En een perceel akkerland groot 18 aren 40 centiares, Sectie C, N° 103, palende den Steenweg van Sint-Truiden naer Thienen, en het Kerkfabryk van O. L. Vrouwe Kerk van Sint-Truiden.

Deze dry laatste percelen in pacht by Hubertus Thoelen van Dornael.

Verkoop van schoonen

AGTERMAET.

Op maandag den 14 September 1863, om 3 uren na middag, zal de heer Tops ridder van het order Leopold, woonende te Sint-Truiden, publiek op credit met percelen door den notaris COEMANS ter plaats doen verkoopen:

Het nagras wassende op zyne beempen gelegen onder Sint-Truiden in het Meesbroek by de Volmolen.

VERKOOP VAN

SCHOON NAGRAS

onder Rummen.

De Notaris COENEN te Geetbets, zal openbaerlyk aen den meestbiedenden, op Maendag wezende 14 september 1863, aanbieden te verkoopen op credit:

A. Van wegens de kinderen van wylen den heer Karel Vaadenbossche te Thienen.

Het Nagras wassende op 25 hectaren weide gelegen onder Rummen digt by het kasteel van de heeren verkoopers.

B. Wegens het armbestuur van Rummen.

Het Nagras staende wassende op 2 hectaren weide, genaemd Armenbeempd, digt by de Leeuwbrugge.

De vergadering zal wezen in de groote dreef aen het kasteel om 12 ure 's middags. — Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

OPENBARE VERHURING

van een

PACHTHOF

met HOF, LAND en WEIDE te Bergeneinde onder Rummen.

De Notaris COENEN te Geetbets zal openbaerlyk aen den meestbiedenden, op Donderdag wezende 17 September 1863, om 3 ure na middag, ten huis en herberg van Michaël Vandebon in het dorp te Rummen, aanbieden te verhuren:

Een pachtshof met schuer, stallen, hof, land en weide, gelegen te Bergeneinde onder Rummen, ter plaats genaemd Knappaert, groot omtrent de vier hectaren, thans in het gebruik by Ludovicus Vandersmissen.

De liefhebbers zullen van de bovengemelde grootte kunnen met het pachtshof nemen, hetz eenen, twee of dry hectaren volgens hun goeddunken, en kunnen zich adresseeren tot het beuzigen by gemelde Vandersmissen.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

CHIMISCH PAPIER VAN HEBERT. APOTHEEK HEBERT, RUE DE GRENELLE-ST-HONORE, 49, PARIS. ALLEEN TOEGELATEN IN DE HOSPITALS EN DE BURGELIJKE GASTHUIZEN VAN PARIS. By besluit van den Raad van dit bestuur den 2 maart 1842. Goedgekeurd der Faculteit van Geneeskunde en der Kruismedicijn van Parijs.

DE VOLMAEKTE GEZONDHEID, gegeven zonder medecyn, noch purgering, noch kosten. REVELENTA ARABICA DU BARRY van Londen,

geneest op eene volmaekte wyze de slechte verteerings (dyspepsies), maegonsteking, darmontsteking, gewoone opstoppingen, speenziekten, slymen, winden, trillingen, afgang, opzwellingen, duiselligheid, suizelingen, het zuer, koud rocht, walgingen en brakingen na het eten en binst de zwangerheid, pynen, maegzuur, krampen in de maeg, alle ontzetting der lever, slymvliesen en gal, slapeloosheid, hoest, beklemming, korte adem, stikloed, ontsteking der luchtpyptakken, teering, zweren, brand, zwarte gal, verzwaaking, stercy, jicht, koorts, moederkwael, zenuwsmart, bloedgebrek, waterzucht, witte maendestonden, bleekzucht, onvruchtbaarheid, frisch en krachteloosheid. Zy is ook den besten verkleekmiddel voor de flauwe kinderen.

Ziehier nog eene kleine uittrek uit de 60.000 geneezingen, bewerkstelligd zonder medecyn, door de REVALENTA, allersmakelykste pap voor het ontbyt, welke mis en enige stuivers per dag, ryftigitaal synen prys bespaerd by andere remedie. Geneezingen: N. 34,314, de vrouw van den burgemeester van Volcis, van eene longerziekte met bloedsputting en kwade hoest. — N. 33,418, de dokter Minster van krampen, maegpynen, slechte verteerings en dagelysche brakingen. — mynheer de baron de Polents, profekt van Langenan, van eene moosjelyke verstoptheid en pyn in de zenuwen. — N. 48,721, mynheer de baron de Zaluskowski, divisie generaal, van het stercy en schrikelyke pynen gedurende verscheidene jaren in de verterende lichaemsdeelen. — 46,270, mynheer James Roberts, negt, van eene longteering, met hoest, brakingen en verstoppen in 25 jaren doofheid. — N. 46,422, mev. de gravin de Calcastrat, van eene schrikelyke zenuwandoening met geesterbistering.

BARRY DU BARRY en Cie. Keizerstraet 12 te Brussel, 77 Regentstraet te Londen en Place Vendome 26 te Parys. — 1/4 kil. 2.25 fr. 1/2 kil. 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit. 1/2 kil. 8 fr. — Tegen een bon op den post. — By Warnots, apotheker, St-Truiden.

BERIGT AEN DE WERKLIEDEN.

Men vraegt goede melser, voor traswerken en melser'sdienaers goede dagloon. Zich te vervoegen 's maendags 16, 23 en 30 sept. van 2 tot 6 uren na middag, by roadame W' Putzeys, aen de Luiksche poort, St-Truiden.

MEN VRAEGT eenen Veldwachter voor de gemeente Aelst. — Jaerlyks traktement 300 fr.

DEPOT BY M. PETERS, APOTHEEKER, SINT-TRUIDEN.

UIT ER HAND TE KOOP twee antieke Schaperaeijen. — Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

EEN JONGEN hebbende als groom gediend, zoekt zich te plaetsen als koetsier, als kamerknecht of tweede knecht, enz. Zich te vervoegen by Joseph Budo, te Voort, by Loon,

TE KOOP op het Bureel van het Regl: REPONSE à ceux qui disent que l'Homoeopathie est une medecine inerte et sans effet, par L. VAN WEDDINGEN, docteur en medecine. — 25 Cts.

LEVEN VAN CHRISTINA DE WONDERBARE, tweede druk. — 30 Centiemen.

TE BEKOMEN BY J. BESSEMANS, TE MIELEN, 9 SOORTEN ENGELSCHER RAEPZAED,

PINCE-MOUCHE, Appareil breveté pour la destruction des Mouches, Moustiques et Insectes Ailés. fonctionnant toute une année et ne contenant aucun poison. Cet appareil, qui est très-joli, se place très-commodément dans une vitrine, dans un salon, enfin dans toutes les places voulues. Dépôt chez M. MIGALITZ, Grand' Place, a St-Troud.

VREEMD SPEK, te bekomen by FLORENT ROGGEN, in de Diestersche-straet, aen 1 fr. den kilo. Groote vermindering van prys voor die eene zekere hoeveelheid nemen. Dit spek heeft geen onangenamen reuk en beveelt zich aen door den goeden smaak.

A VENDRE Avec toute facilité de paiement.

P' EXPLOITATION, FABRIQUE, PENSIONNAT, ETC.

Une grande FERME sise à St-Trond, faubourg de Tirmont: écuries, étables, grange, greniers, caves, basse-cour, remise, etc., belle et spacieuse habitation avec dépendances, solidement construites. Jardin, terres arables, verger en plein rapport, situation agréable, air salubre. Le tout d'un seul bloc et d'une superficie totale de 5 hectares 58 ares. Il est facultatif à l'acheteur de prendre les bâtiments seuls ou d'y ajouter autant de terrain qu'il en désire. S'adresser pour plus amples renseignements au bureau du journal.

GEENE EKSTEROOGEN MEER!

Vyl of Bereidingsteen tot het wegnemen der ekstroogen. (Byzonder geneesmiddel.) De Ekstroogen, ten allen tyde ongemakelyk, veroorzaken dikwyls groote pynen, en het is niet zonder gevaer dat men dez tydelyk wil wegnemen by middel van een scheermes. Hoe menigmaal heeft men niet gezien dat een onvoorzigtige door zich in eene ruwe wyze van dit snydend werktuig te bedienen, er zyn leven by liet. De BEREIDINGSTEEN, vervaerdigd door een bekwaamen scheikundige, vermydt alle gevaer. Men maekt de Ekstroog alsmede den steen nat, men vryft met dezelveen zachtjes over de ekstroog, op weinige minuten zal dezelve verdwynen, en men zal er voor langen tyd van bevryd zyn. Te verkrygen op het bureel dezes blads, aen 75 centiemen.

YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT: 'S morgens 8 uren 15 minuten. Na middag 2 » 11 » (Exp-trein) 'S avonds 6 » 44 » St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN: 'S morgens 9 uren 34 minuten. Na middag 3 » 46 » 'S avonds 3 » 20 » Depot by M. POLUS, apotheker, St-Truiden.